

TURKEY RIGHTS MONITOR

Sayı 60 | 9-15 Ağustos 2021

KEYFİ GÖZALTI VE TUTUKLAMALAR

Hafta boyunca savcılar en az 37 kişi hakkında Gülen hareketiyle irtibatlı oldukları gerekçesiyle gözaltı kararı verdi. Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklama Çalışma Grubu (WGAD) tarafından Ekim 2020'de yayımlanan bir [görüş belgesinde](#) söz konusu grupla bağlantılı olduğu iddia edilen kişilerin geniş çaplı ve sistematik olarak hürriyetinden mahrum bırakılmasının insanlığa karşı suç teşkil edebileceği belirtildi. Derneğimiz 15 Temmuz darbe girişiminden bu yana gerçekleşen Gülen hareketi bağlantılı toplu gözaltı uygulamalarını detaylı bir [veritabanı](#) vasıtasıyla sistematik olarak kayda geçirmektedir.

10 Ağustos: Üst düzeyli hükümet üyelerine yönelik 2013 yılında gerçekleştirilen bir yolsuzluk operasyonunda görev alan polis memurlarının cezaevindeki aile üyelerinin şartlı tahliye vakitleri gelmesine rağmen bu haktan mahrum [bırakıldıkları](#), avukatları tarafından duyuruldu.

14 Ağustos: Gülen hareketiyle bağlantılı olduğu suçlamasıyla tutuklu bulunan yedi aylık hamile öğretmen Arzu Nur Özkan, cezaevinden yazdığı bir mektupta cezaevindeki kötü koşullardan dolayı yaşadığı sağlık sorunları nedeniyle bebeğinin hayatı için endişe ettiğini [duyurdu](#).

ZORLA KAYBEDİLMELER

Hafta boyunca, 2016-2018 yılları arasındaki olağanüstü hal döneminde görevlerinden ihraç edilen ve sırasıyla 6 Ağustos 2019 ve 29 Aralık 2020 tarihlerinde ortadan kayboldukları ihbar edilen eski kamu çalışanları [Yusuf Bilge Tunç](#) ve [Hüseyin Galip Küçüközyiğit](#)'ten bir haber alınamadı. Tunç ve Küçüközyiğit'in ortadan kaybolması 2016 yılından bu yana yaşanan ve Türk hükümetinin

dahil olduğuna dair güçlü bulgular içeren bir dizi zorla kaybedilme vakasının son örnekleri oldu.

TOPLANTI VE ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜ

9 Ağustos: İstanbul'da polis KHK ile kamu görevinden ihracını protesto etmek için oturma eylemi düzenleyen aktivist Nursel Tanrıverdi'yi [gözaltına aldı](#).

10 Ağustos: Bolu'da polis işçiler tarafından düzenlenen bir protesto yürüyüşüne [engel oldu](#) ve iki sendika aktivistini gözaltına aldı.

11 Ağustos: Şanlıurfa'da polis elektrik kesintileri nedeniyle yerel bir enerji dağıtım şirketini protesto eden 18 çiftçiye [gözaltına aldı](#).

12 Ağustos: Şırnak Valiliği il sınırları içerisinde 15 gün boyunca her türlü açık hava toplantı ve gösterisini [yasakladı](#).

13 Ağustos: Ankara'da polis bir işçi eylemine [müdahale ederek](#) 14 kişiyi gözaltına aldı.

14 Ağustos: Bitlis'te polis bir eyleme [müdahale ederek](#) 70 kişiyi gözaltına aldı.

15 Ağustos: Hakkari Valiliği il sınırları içerisinde 15 gün boyunca her türlü açık hava toplantı ve gösterisini [yasakladı](#).

15 Ağustos: Van Valiliği il sınırları içerisinde 15 gün boyunca her türlü açık hava toplantı ve gösterisini [yasakladı](#). Yasak Kasım 2016'dan bu yana aralıksız olarak yürürlükte tutuluyor.

İFADE VE BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ

9 Ağustos: Antalya'da savcılar ve yerel jandarma komutanlığı bölgede 28 Temmuz'dan itibaren etkili olan

orman yangınlarıyla ilgili sosyal medya paylaşımlarından dolayı 66 kişi hakkında soruşturma başlatıldığını [duyurdu](#).

9 Ağustos: Bir medya izleme [raporuna](#) göre, yılın ikinci çeyreğinde toplam 179 gazeteci 81 farklı dava kapsamında mahkemeye çıkarıldı ve 16 gazeteci gözaltına alındı.

9 Ağustos: Diyarbakır'da bir mahkeme Kürt sorununa ilişkin yayınlarıyla bilinen JinNews haber sitesi tarafından kullanılan bir internet adresine [erişim engeli](#) getirdi.

10 Ağustos: İstanbul'da savcılar Ekşi Sözlük adlı popüler bir internet tartışma platformu hakkında halkı kin ve nefrete teşvik ve suç işlemeye teşvik suçlamalarıyla [soruşturma başlattı](#).

10 Ağustos: RTÜK, ülkenin güney ve batı illerinde etkili olan orman yangınlarıyla ilgili yayınlarından dolayı altı televizyon kanalına [para cezası](#) verdi.

11 Ağustos: Adana'da bir mahkeme gazeteci İbrahim Karakaş'ı terör örgütüne üyelik suçlamasıyla 9 yıl 9 ay hapis cezasına [çarptırdı](#). Karakaş karar duruşmasında suçlamaları reddetti ve Yeni Yaşam gazetesindeki gazetecilik faaliyetlerinden dolayı yargılandığını ifade etti.

11 Ağustos: Radikal cihatçı gruplarla bağlantılarıyla bilinen bir iktidar partisi üyesi, gazeteci Murat Ağireli [tehdit etti](#).

12 Ağustos: Güney, güneydoğu ve doğu illerinde polis toplam 59 kişiyi sosyal medyada terörizm propagandası yaptıkları suçlamasıyla [gözaltına aldı](#).

12 Ağustos: Diyarbakır'da bir mahkeme Kürt sorununa ilişkin yayınlarıyla bilinen Etkin haber ajansı tarafından kullanılan bir internet sayfasına [erişim engeli](#) getirdi.

12 Ağustos: Yetkili makamlar önde gelen iş insanı Fethah Tamince hakkında iddialar içeren bazı haberlere [erişim engeli](#) getirdi.

13 Ağustos: Van'da bir mahkeme gazeteci Hikmet Tunç'u bir ilçe belediyesinin seçilmiş belediye başkanının yerine geçmek üzere hükümet tarafından atanan kayyım hakaret ettiği gerekçesiyle 8 ay 22 gün hapis cezasına [çarptırdı](#).

13 Ağustos: Diyarbakır'da polis JinNews haber sitesi muhabiri Beritan Canözer'i [gözaltına aldı](#).

13 Ağustos: Anayasa Mahkemesi, internette bir haberin altına yazdığı yorumdan dolayı 1 yıl 2 ay hapis cezasına çarptırılan üniversite yöneticisi Oğuz Demirkaya'nın ifade özgürlüğünün ihlal edildiğine [hükmetti](#).

15 Ağustos: Bursa'da polis dört kişiyi sosyal medya paylaşımlarından dolayı [gözaltına aldı](#).

15 Ağustos: Ardahan'da bir mahkeme popüler bir Twitter fenomeninin hesabına [erişim engeli](#) getirdi.

KÜRT AZINLIK

9 Ağustos: Diyarbakır'da bir mahkeme Kürt sorununa ilişkin yayınlarıyla bilinen JinNews haber sitesi tarafından kullanılan bir internet adresine [erişim engeli](#) getirdi.

10 Ağustos: Kars'ta polis beş HDP yönetici ve üyesini terörizm suçlamalarıyla [gözaltına aldı](#).

11 Ağustos: Adana'da bir mahkeme gazeteci İbrahim Karakaş'ı terör örgütüne üyelik suçlamasıyla 9 yıl 9 ay hapis cezasına [çarptırdı](#). Karakaş karar duruşmasında suçlamaları reddetti ve Yeni Yaşam gazetesindeki gazetecilik faaliyetlerinden dolayı yargılandığını ifade etti.

12 Ağustos: Güney, güneydoğu ve doğu illerinde polis toplam 59 kişiyi sosyal medyada terörizm propagandası yaptıkları suçlamasıyla [gözaltına aldı](#).

12 Ağustos: Diyarbakır'da bir mahkeme Kürt sorununa ilişkin yayınlarıyla bilinen Etkin haber ajansı tarafından kullanılan bir internet sayfasına [erişim engeli](#) getirdi.

13 Ağustos: Van'da bir mahkeme gazeteci Hikmet Tunç'u bir ilçe belediyesinin seçilmiş belediye başkanının yerine geçmek üzere hükümet tarafından atanan kayyım hakaret ettiği gerekçesiyle 8 ay 22 gün hapis cezasına [çarptırdı](#).

13 Ağustos: Diyarbakır'da polis JinNews haber sitesi muhabiri Beritan Canözer'i [gözaltına aldı](#).

13 Ağustos: Mardin'de polis HDP gençlik üyesi Çektar Ermiş'i [gözaltına aldı](#).

15 Ağustos: Batman'da polis üç HDP il yöneticisini [gözaltına aldı](#).

15 Ağustos: Mardin'de polis aralarında HDP il yöneticilerinin de bulunduğu yedi kişiyi [gözaltına aldı](#).

DİĞER AZINLIKLAR

11 Ağustos: Apple, bir Türk mahkemesinin Ağustos 2020 tarihli kararı çerçevesinde, dünyaca ünlü eşcinsel sosyal platformu Hornet'i Türkiye'deki mağazalardan [kaldırdı](#).

13 Ağustos: İstanbul'da bir cemevi bilinmeyen kişilerin saldırısına [uğradı](#). İki kişi daha sonra olayla bağlantılı olarak gözaltına alındı.

CEZAEVİ KOŞULLARI

11 Ağustos: Denizli'de bir cezaevinde tutulan hasta mahkum İsmet Öçelik'in eşi Hatice Özçelik, cezaevi yönetiminin kritik önemdeki kalp ve şeker ilaçlarını vermemeye devam ettiğini [duyurdu](#).

13 Ağustos: Kocaeli'de bir cezaevi yönetimi kelepçeli muayene zorlamasını kabul etmek istemeyen mahkum Bülent Kaya'nın tedavisini [engelledi](#).

MÜLTECİLER VE GÖÇMENLER

9 Ağustos: Türkiye'de yaşayan Ugandalı muhalif Fred Kajjubi, sebebi açıklanmayan bir şekilde [tutuklandı](#). Ugandalı insan hakları grupları, ülkesine gönderildiği takdirde hükümete yönelik eleştirilerinden dolayı eziyet görmesinden korkulan Kajjubi'nin olası bir iadesini engellemek için Türk hükümeti ve Birleşmiş Milletler nezdinde dilekçe kampanyası başlattı.

10 Ağustos: Ankara'da ırkçı bir grup Suriyeli mültecilere ait evlere, dükkanlara ve araçlara kitlesel olarak [saldırdı](#).

10 Ağustos: Medyada yer alan [haberlere](#) göre Türkiye 2019-2020 öğretim yılında ülkede yaşayan toplam 397.253 Suriyeli çocuğa eğitim hizmeti sağlayamadı.

İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE

9 Ağustos: Kırgızistan'dan Türkiye'ye istihbarat operasyonu ile kaçırılan Türk-Kırgız eğitimci Orhan İnandı'nın işkenceye maruz bırakıldığı ve bu nedenle sağ kolunun üç noktada kırıldığı eşi tarafından Twitter üzerinden [duyuruldu](#).

9 Ağustos: Ağrı'da polis bir ev baskını sırasında iki kişiye fiziksel şiddet [uyguladı](#).

11 Ağustos: Bayburt'taki bir cezaevinde gardiyanlar mahkum Neslihan Çetin'e fiziksel ve sözlü saldırıda [bulundu](#).

12 Ağustos: Diyarbakır'daki bir cezaevinde gardiyanlar mahkum Kurbanı Özcan'a fiziksel şiddet [uyguladı](#).

13 Ağustos: Adana'da polis bir ev baskını sırasında 12 yaşında bir çocuğun başına silah [dayadı](#).

SINIR ÖTESİ KÖTÜ MUAMELE

9 Ağustos: Berlin'de yaşayan Türk sporcu Ünsal Arık, Twitter'da yayınladığı bir videoyla yeni bir saldırıya uğradığını [duyurdu](#). Hükümete muhalefetiyle bilinen boksör geçmişte hükümet yanlısı kişi ve grupların saldırılarına maruz kalmıştı.

10 Ağustos: Almanya'da bir mahkeme protesto eylemlerine katıldıkları için Türk mahkemeleri tarafından 6 yıl 3 ay hapis cezasına çarptırılmış bulunan akademisyen Sinem Mut ve lisansüstü eğitim öğrencisi Anıl Kaya'nın iltica başvurularını [reddetti](#). Mut ve Kaya Türkiye'ye sınırışı edilme tehlikesiyle karşı karşıya.

12 Ağustos: Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından açılan ateş sonucu Kuzey Irak'ta bir Kürt çiftçinin hayatını kaybettiği [duyuruldu](#).